

Raport z ewaluacji projektu “ Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne ”

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Funduszu Inicjatyw
Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030

Wołów, grudzień 2025 r.

Streszczenie najważniejszych wyników badania

Niniejszy raport przedstawia wnioski płynące z przeprowadzonego badania ewaluacyjnego, obejmującego przeprowadzenie ewaluacji ciągłej projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”, realizowanego w okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku przez Fundację KULTURA z siedzibą w Wołowie, w partnerstwie ze:

1. Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” z siedzibą w Ścinawie,
2. Stowarzyszeniem Integracji Społecznej PROPAGO z siedzibą w Brzegu Dolnym,
3. Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną TAMA w Brzegu Dolnym,
4. Centrum Kultury i Biblioteką w Ścinawie.

W badaniu zastosowano triangulację metod, tj. zastosowano metody ilościowe oraz jakościowe. Badanie prowadzone było wokół obszarów wskazanych we wniosku projektowym.

Ocenie podlegała realizacja projektu przy zastosowaniu kryteriów ewaluacji – trafność, skuteczność, efektywność i użyteczność, która wypadła pozytywnie.

Opis elementów, które wpłynęły na tą ocenę oraz szczegółowe wnioski i rekomendacje zawiera niniejszy raport.

Spis treści

I. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji	4
1.1. Opis projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”	4
1.2. Charakterystyka organizacji pozarządowej realizującej projekt	6
II. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania	6
2.1. Źródło	6
2.2. Obszary badawcze/pytania badawcze	7
2.3. Kryteria ewaluacji	7
2.4. Techniki i narzędzia badawcze	8
2.4.1. Narzędzia ilościowe	8
2.4.2. Narzędzia jakościowe	8
III. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją	8
3.1. Ocena realizacji projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”	9
IV. Odpowiedzi na wszystkie wskazane pytania badawcze	9
4.1. Obszar badawczy: Świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej.	9
V. Podsumowanie zawierające wnioski i rekomendacje	11
VI. Ewaluacja innych, wybranych wskaźników ilościowych projektu	12

I. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji

Przedmiotem niniejszej ewaluacji jest projekt “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”, którego realizatorem jest Fundacja KULTURA z siedzibą w Wołowie, w partnerstwie ze:

1. Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” z siedzibą w Ścinawie,
2. Stowarzyszeniem Integracji Społecznej PROPAGO z siedzibą w Brzegu Dolnym,
3. Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną TAMA w Brzegu Dolnym,
4. Centrum Kultury i Biblioteką w Ścinawie.

Cel projektu: zwiększenie zaangażowania obywateli - 148 osób oraz organizacji pozarządowych (co najmniej 10), z terenu 12 nadodrzańskich gmin tj. obszaru Krainy Łęgów Odrzańskich, w życie publiczne. Powyższe ma mieć zasadniczy wpływ na poprawę samoorganizacji społecznej oraz wzrost znaczenia sektora obywatelskiego.

Zakres czasowy: 1 stycznia 2025 r. - 31 grudnia 2025 r. - drugi rok realizacji zadania. Całkowity planowany czas trwania projektu: 1 kwietnia 2024 r. - 31 lipca 2026 r.

Zakres przestrzenny: obszar umownie nazywany Krainą Łęgów Odrzańskich, tj. 12 nadodrzańskich wiejskich i miejsko-wiejskich gmin, tj. Wołów, Brzeg Dolny, Wińsko, Środa Śląska, Malczyce, Miękinia, Pęcław, Rudna, Jemielno, Głogów, Ścinawa, Prochowice; teren województwa dolnośląskiego.

Zakres przedmiotowy: świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej.

1.1. Opis projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”

“Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne” to projekt, którego inicjatorem, w oparciu o wyniki z przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjałów, była Fundacja KULTURA z siedzibą w Wołowie. Celem projektu – poprzez realizację usług społecznych na terenie 12 nadodrzańskich gmin tj. Krainy Łęgów Odrzańskich – jest zwiększenie zaangażowania obywateli w życie społeczne. Powyższe dokonać się ma poprzez przeprowadzenie działań edukacyjnych (szkolenie i wizyta studyjna) dla pracowników lokalnych ośrodków pomocy społecznej, a co za tym idzie podniesienie ich kompetencji w zakresie tworzenia, prowadzenia i finansowania Centrów Usług Społecznych, nawiązanie współpracy pomiędzy lokalnymi

organizacjami pozarządowymi, a ośrodkami pomocy społecznej w zakresie dostarczania usług społecznych oraz ich świadczenie. W drugim roku realizacji zadania, projekt zakładał świadczenie usług społecznych i współpracę z ośrodkami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi w powyższym zakresie. Projekt realizowany był przy współpracy z partnerami: Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” z siedzibą w Ścinawie, Stowarzyszeniem Integracji Społecznej PROPAGO z siedzibą w Brzegu Dolnym, Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną TAMA w Brzegu Dolnym oraz Centrum Kultury i Biblioteką w Ścinawie, z którymi w 2024 roku podpisane zostały umowy o współpracy oraz listy intencyjne. Do realizacji zadań projektowych zaangażowanych było dwóch wolontariuszy. Projekt realizowany był ze środków Rządowego Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 w ramach Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Całkowita wartość projektu: 265 650,00 zł, w tym 102. 550,00 zł zaplanowanych na drugi rok realizacji zadania.

Zaplanowane projektowe działania, które podlegały bieżącej ewaluacji:

I. Świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej.

Usługi społeczne dostarczane i świadczone były na obszarze pięciu gmin: Wołów, Brzeg Dolny, Ścinawa, Malczyce oraz Miękinia. W drugim roku realizacji zadania przybrały one postać: włączenia społecznego, kultury, kultury fizycznej, reintegracji społecznej, promocji i ochrony zdrowia, pobudzania aktywności obywatelskiej oraz wsparcia rodziny. Z usług społecznych skorzystało łącznie 413 obywateli. Usługi społeczne świadczone były przez organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Zbalasnowani, Fundację Nariel, Fundację Szlif Kulturowy, Fundację Kierunek Kultura, Stowarzyszenie Połączeni z naturą z siedzibą, Fundację MY oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Wojnowic Podzamcze, które wpisane są do katalogu organizacji społecznych, świadczących usługi społeczne na terenie Krainy Łęgów Odrzańskich oraz firmy zewnętrzne: Akademia Artystyczna Melodja i Restauracja Pizzeria PaPi. Pomiedzy organizacjami pozarządowymi, ośrodkami pomocy społecznej, a Fundacją KULTURA podpisane zostały wielostronne umowy o współpracy. Powyższe dotyczy trzech gmin: Brzeg Dolny, Malczyce i Wołów.

1.2. Charakterystyka organizacji pozarządowej realizującej projekt

Inicjatorem projektu pn. “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne” była Fundacja KULTURA z siedzibą w Wołowie. Organizacja społeczna, która do życia powołana została we wrześniu 2023 roku. Celem Fundacji jest wsparcie społeczności lokalnej i jej szeroko rozumiany rozwój. Powyższe realizuje ona poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej, kulturalnej oraz w zakresie usług społecznych. Oferta Fundacji za każdym razem budowana jest w bliskiej i bezpośredniej współpracy z lokalną społecznością oraz w oparciu o jej rzeczywiste potrzeby.

Mimo, krótkiego stażu, organizacja pochwalić się może posiadaniem potencjału, adekwatnego do działań, które realizuje w dążeniu do realizacji celów Fundacji. Na zasoby Fundacji składają się: ludzie, kompetencje, doświadczenie.

W roku 2025 Fundacja KULTURA, oprócz ewaluowanego projektu, realizowała dwa zadania, tj. “Przestrzenie inkluzji”, które dofinansowane zostało ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wsparcia Organizacji Pozarządowych Moc Małych Społeczności. Celem projektu – poprzez realizację działań włączających – było zwiększenie potencjału Fundacji do prowadzenia działań na rzecz rozwoju aktywności i integracji społecznej, a także zwiększenie odporności społeczności na pojawiające się kryzysy. Okres realizacji zadania: 1 września 2025 - 30 listopada 2025. Ponadto Fundacja rozpoczęła realizację projektu “Usługi społeczne w Europie”, realizowanego w ramach programu Erasmus+ i finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Fundacja KULTURA zakłada realizację działań długofalowych, których odbiorcami będą głównie osoby dorosłe, zamieszkujące obszar województwa dolnośląskiego, w tym Krainy Łęgów Odrzańskich.

II. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania

2.1. Źródło

Obowiązek realizacji ewaluacji projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne” wynika z Regulaminu Konkursu “Rządowy Program Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030” oraz Podręcznika “Rządowy Program Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata

2021-2030”. Proces ewaluacji prowadzony był zgodnie z koncepcją ewaluacji, która opracowana została na potrzeby niniejszego projektu w maju 2024 roku i zaktualizowana w marcu br.

2.2. Obszary badawcze/pytania badawcze

Projekt podlegał ewaluacji bieżącej on-going, której celem było oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i przydatności dla odbiorców, pod kątem dostarczanych usług, jak także ocena efektywności nakładów oraz określenie trafności projektowych działań.

Pytania badawcze uszczegóławiają cele i komunikują, jaką wiedzę powinniśmy posiadać po zakończeniu ewaluacji.

Obszar badania	Pytania badawcze
Świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej	• W jakim stopniu cel został osiągnięty? • Jaki jest stopień poniesionych nakładów do zamierzonych efektów ? • Na ile rzeczywiste efekty są zgodne z potrzebami?

Tabela. Obszar i pytania badawcze; źródło: Koncepcja ewaluacji dla projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”, maj 2024 / aktualizacja: marzec 2025;

2.3. Kryteria ewaluacji

Kryteria ewaluacyjne stosowane w badaniu to:

- **trafność** – ocena stopnia trafności doboru celów do potrzeb odbiorców;
- **skuteczność** – ocena stopnia osiągnięcia celów w stosunku do planów;
- **efektywność** - ocena stopnia poniesionych nakładów do uzyskanych efektów; w jakim stopniu poniesione nakłady są ekonomiczne, tzn. przyniosły pozytywne efekty w stosunku do zaangażowanych środków;
- **użyteczność** - ocen stopnia przydatności osiągniętych efektów do potrzeb.

2.4. Techniki i narzędzia badawcze

Podczas prowadzenia badań zastosowano metodę triangulacji, tj. zbierania danych za pomocą dwóch metod. W badaniu posłużono się metodami ilościowymi, tj. ankiety oraz jakościowymi w postaci opinii, obserwacji i analizy dokumentów zastanych.

Narzędzia ilościowe miały na celu głównie zbadanie poziomu zwiększenia się zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne oraz poziom wzrostu ich znaczenia. Natomiast narzędzia jakościowe pozwoliły przyjrzeć się działaniom od strony zarządu Fundacji oraz odbiorców działań.

2.4.1. Narzędzia ilościowe

Ankiety przeprowadzone były wśród:

- a) członków organizacji pozarządowych świadczących usługi społeczne. Ankieta zawiera m.in. pytania dotyczące poziomu zwiększenia się zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne i wzrostu ich znaczenia;
- b) odbiorców usług społecznych. Ankieta zawiera m.in. pytania dotyczące poziomu zwiększenia się zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne i wzrostu ich znaczenia.

2.4.2. Narzędzia jakościowe

W ramach ewaluacji projektu przeprowadzono rozmowy z uczestnikami działań, pytając o ich ogólne opinie. Ewaluacja dokonywała się również poprzez obserwację projektowych działań, działalność partnerów oraz współpracowników - od strony zarządu, jak także analizę dokumentów zastanych. Powyższe pozwoliło na przyjrzenie się poszczególnym działaniom oraz dokonanie oceny w sposób kompleksowy.

III. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją

W dalszej części raportu znaleźć można szczegółowe odpowiedzi na pytania badawcze oraz wnioski i rekomendacje. W tej części skupimy się na opisie wyników badania, biorąc pod uwagę ogólną ocenę realizacji projektu "Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne", dokonaną zgodnie z kryteriami:

- **trafność** – ocena stopnia trafności doboru celów do potrzeb odbiorców;
- **skuteczność** – ocena stopnia osiągnięcia celów w stosunku do planów;
- **efektywność** - ocena stopnia poniesionych nakładów do uzyskanych efektów; w jakim stopniu poniesione nakłady są ekonomiczne, tzn. przyniosły pozytywne efekty w stosunku do zaangażowanych środków;
- **użyteczność** - ocen stopnia przydatności osiągniętych efektów do potrzeb.

3.1. Ocena realizacji projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”

W ogólnym rozrachunku ocena realizacji projektu jest jednoznacznie pozytywna. Patrząc na stopień zrealizowania projektu, stopień osiągnięcia wskaźników, zainteresowanie udziałem w działaniach oraz wyniki badań ankietowych jednoznacznie należy stwierdzić, że ocena przy zastosowaniu kryterium trafności jest pozytywna. Kryterium skuteczności, jak wykazały prowadzone badania, cele i rezultaty projektu, zostały osiągnięte w bardzo dużym stopniu. Stosunek poniesionych nakładów, tj. zasoby ludzkie - wolontariusze, współpracownicy i partnerzy, zasoby finansowe oraz czas poświęcony na realizację projektu - do uzyskanych efektów jest wymierny. Badania w zakresie użyteczności, potwierdzają dużą przydatność dla każdej grupy odbiorców. Powyższe oznacza, że rzeczywiste, osiągnięte efekty projektu są zgodne z potrzebami odbiorców.

IV. Odpowiedzi na wszystkie wskazane pytania badawcze

W tej części raportu, w odniesieniu do poszczególnych obszarów badawczych, ich celów i wskaźników, udzielone zostały odpowiedzi na postawione do nich pytania badawcze.

4.1. Obszar badawczy: Świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej

Cel: zwiększenie zaangażowania obywateli i ich udział w działaniach będących odpowiedzią na realny potrzeby, jak także zwiększenie współpracy sektorowej w powyższym zakresie

Pytania badawcze:

- 1) W jakim stopniu cel został osiągnięty?
- 2) Jaki jest stopień poniesionych nakładów do zamierzonych efektów ?
- 3) Na ile rzeczywiste efekty są zgodne z potrzebami ?

Wskaźniki, które zgodnie z wnioskiem projektowym, przypisane zostały temu celowi:

I. ilościowe:

- a) 100 osób - obywateli korzystających z usług społecznych
- b) 10 organizacji pozarządowych świadczących usługi społeczne;
- c) 2 umowy o współpracy na wykonanie usług społecznych.

II. jakościowe:

- a) zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne;
- b) wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym.

Obszar badawczy **Świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej** ewaluowany był przy wykorzystaniu metod ilościowych i jakościowych. Ankiety, do wypełnienia których zaproszeni zostali obywatele, korzystający z usług społecznych, posłużyły m.in. do zbadania wskaźników jakościowych.

Udział w badaniu wzięło - losowo - 253 osób na 413 odbiorców bezpośrednich, z czego 241 osób oceniło wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne powyżej 4 w skali 5 stopniowej. Stopień osiągnięcia rezultatu, o którym mowa w punkcie II a, tj. zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne, wynosi zatem 95,26 % - określony jako wysoki. 79,84 % ankietowanych udzieliło odpowiedzi "Tak" na pytanie o wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym. Wskaźnik określony jako wysoki.

Ponadto do wypełnienia ankiet zaproszeni zostali przedstawiciele organizacji pozarządowych (na zakończenie pierwszego spotkania sieciującego). Powyższe posłużyły m.in. do zbadania wskaźników jakościowych. 8 osób, tj. 100 % ankietowanych uważa, że w efekcie realizacji zadania, wskaźniki jakościowe zostały osiągnięte.

Wskaźniki ilościowe - w stopniu wyższym niż planowany - zmierzone zostały na podstawie analizy dokumentów zastanych, tj. notatki służbowe i karty wykonania usługi - dotyczy liczby odbiorców bezpośrednich zadania. Potwierdzeniem wykonania wskaźnika, o którym mowa w punkcie:

- 1b) jest katalog organizacji pozarządowych, świadczących usługi społeczne w Krainie Łęgów Odrzańskich; liczba organizacji - 14;

→ 1c) jest liczba podpisanych umów o współpracy w ilości 4.

Z poczynionych obserwacji działań projektowych, dokonanych przez Zarząd Fundacji, wyraźnie wynika, że stopień poniesionych nakładów do zamierzonych efektów jest wymierny.

Stopień osiągnięcia celu głównego oraz przypisanych do niego wskaźników określony został jako wysoki.

V. Podsumowanie zawierające wnioski i rekomendacje

W poprzedniej części szczegółowo przyjrzelśmy się obszarom badawczym, pytaniom badawczym oraz odpowiedzią jakie pojawiły się w trakcie procesu badawczego. W tej części raportu skupimy się na wnioskach płynących z badań oraz wypracujemy odpowiednie dla nich rekomendacje. Wnioski oraz rekomendacje podzielone zostały na ewaluowane obszary badawcze.

1. Świadczenie usług społecznych i współpraca w zakresie tym z organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej

Wnioski:

- 1) większa od planowanej liczba obywateli korzystających z usług społecznych;
- 2) liczba i rodzaj usług społecznych adekwatne do wyrażanych potrzeb obywateli;
- 3) dostępność usług społecznych na terenie pięciu gmin z obszaru objętego projektem; gminy zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie gminy Wołów, na terenie której Fundacja ma swoją siedzibę;
- 4) zróżnicowanie bezpośrednich odbiorców usług społecznych, pod kątem grup społecznych i wiekowych;
- 5) wysoki poziom świadczenia usług społecznych przez organizacje pozarządowe;
- 6) bieżące diagnozowanie potrzeb obywateli w zakresie usług społecznych;
- 7) mniejsza niż zgłoszona (zgodnie z katalogiem) liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w świadczenie usług społecznych, co przekładało się również na frekwencję podczas spotkań sieciujących;
- 8) adekwatna do potrzeb liczba spotkań sieciujących;
- 9) konieczność zlecenia części usług społecznych firmom zewnętrznym;

- 10) mała liczba ośrodków pomocy społecznej zainteresowanych nawiązaniem współpracy z zakresie świadczenia usług społecznych;

Rekomendacje:

- 1) zmniejszenie obszaru objętego realizacją zadania;
- 2) angażowanie do realizacji usług społecznych organizacji pozarządowych wyrażających chęć i potrzebę współpracy;
- 3) organizacja spotkań sieciujących pomiędzy organizacjami pozarządowymi, świadczącymi usługi społeczne;
- 4) utrzymywanie stałego kontaktu z ośrodkami pomocy społecznej;
- 5) znajomość lokalnych, bieżących potrzeb i potencjałów (ngo, biznes, itp.) oraz ich łączenie;

VI. Ewaluacja innych, wybranych wskaźników ilościowych projektu.

Zgodnie z Koncepcją ewaluacji dla projektu “Usługi społeczne - lokalne dobro wspólne”, badaniu podlegały również, inne ilościowe wskaźniki projektu. Były wśród nich:

- a. artykuły w biuletynach w ilości 3 - wskaźnik osiągnięty w okresie sprawozdawczym;
- b. raport ewaluacyjny w ilości 1 - wskaźnik osiągnięty w okresie sprawozdawczym;
- c. odcinki podcastów na temat usług społecznych w ilości 4 - wskaźnik osiągnięty w okresie sprawozdawczym;
- d. Centra Usług Społecznych w ilości 1 - wskaźnik osiągnięty w okresie sprawozdawczym, w ilości: 2.